

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Sosial- og helseavdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Arne Georg Larsen, 62 55 11 35

Vår dato
15.10.2004
Arkivnr.

Vår referanse
2004/7133
Deres referanse

Sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Arbeids- og sosialdepartementet	
Saksnr.: 04/60403	Dok.nr.: 12
Arkivkode: 416.9	Dato: 19/10-04
Avd.: SAP-K	Saksbehandler:
U.off.:	

Høring NOU 2004:13: En ny arbeids- og velferdsforvaltning

Fylkesmannen viser til høring av NOU 2004:13: En ny arbeids og velferdsforvaltning av 08.07.04.

Fylkesmannen i Hedmark finner at utvalget har gjort en godt og grundig arbeid i utredningen. De har vært konkrete og presise i å påpeke målet for utredningen, og fått dette klart fram i sitt arbeide.

Utvalget påpeker at en samordning av arbeids- og velferdstjenestene og en helhetlig tilnærming til brukerne er avgjørende for å få en mer brukerrettet forvaltning. De påpeker også at dette er et område som gjelder myndighetsutøvelse og brukerens rettsikkerhet og derfor fortsatt bør være offentlig organisert og ikke kontraktstyrt. Disse synspunkter støttes av fylkesmannen i Hedmark.

Utvalget foreslår å omorganisere Aetat og Trygdeetaten og i hovedsak opprettholde kommunal sosialtjeneste som tidligere. Slik sett er ikke utvalgets forslag vesentlig forskjellig fra Stortingsmelding 14 (2002-2003) Samordning av Aetat, trygdeetat og sosialtjenesten, bortsett fra forslaget om innføringen av en ny statlig arbeidssøkerstøtte. Fylkesmannen ser positivt på denne ordningen.

Det er i mange kommuner utviklet et nært samarbeid mellom de tre etatene, og i mange tilfeller blir det opprettet felles kontorløsninger når deres respektive leiekontrakter går ut. Denne utviklingen har vært nødvendig, og har kommet fordi de fleste i lokalsamfunnene og de respektive etater ser at brukeren er best tjent med en samordnet og samlet tjeneste. Mange oppsøker og får hjelp av mer enn ett av kontorene. Dette samarbeidet som har utviklet seg har nå nådd så langt, at en vurdering av en sammenslåing av tjenester er naturlig.

Utvalgets forslag gir etter fylkesmannens vurdering en bedre løsning for en gruppe av brukere av sosialtjenester som i kortere perioder er innom sosialtjenestene. D.v.s de som er lettest å bringe tilbake til arbeidslivet og som bare i kortere perioder har hatt økonomiske

Betriebsrat	
1. Vorsitz	2. Vorsitz
3. Vorsitz	4. Vorsitz
5. Vorsitz	6. Vorsitz
7. Vorsitz	8. Vorsitz
9. Vorsitz	10. Vorsitz
11. Vorsitz	12. Vorsitz
13. Vorsitz	14. Vorsitz
15. Vorsitz	16. Vorsitz
17. Vorsitz	18. Vorsitz
19. Vorsitz	20. Vorsitz
21. Vorsitz	22. Vorsitz
23. Vorsitz	24. Vorsitz
25. Vorsitz	26. Vorsitz
27. Vorsitz	28. Vorsitz
29. Vorsitz	30. Vorsitz
31. Vorsitz	32. Vorsitz
33. Vorsitz	34. Vorsitz
35. Vorsitz	36. Vorsitz
37. Vorsitz	38. Vorsitz
39. Vorsitz	40. Vorsitz
41. Vorsitz	42. Vorsitz
43. Vorsitz	44. Vorsitz
45. Vorsitz	46. Vorsitz
47. Vorsitz	48. Vorsitz
49. Vorsitz	50. Vorsitz
51. Vorsitz	52. Vorsitz
53. Vorsitz	54. Vorsitz
55. Vorsitz	56. Vorsitz
57. Vorsitz	58. Vorsitz
59. Vorsitz	60. Vorsitz
61. Vorsitz	62. Vorsitz
63. Vorsitz	64. Vorsitz
65. Vorsitz	66. Vorsitz
67. Vorsitz	68. Vorsitz
69. Vorsitz	70. Vorsitz
71. Vorsitz	72. Vorsitz
73. Vorsitz	74. Vorsitz
75. Vorsitz	76. Vorsitz
77. Vorsitz	78. Vorsitz
79. Vorsitz	80. Vorsitz
81. Vorsitz	82. Vorsitz
83. Vorsitz	84. Vorsitz
85. Vorsitz	86. Vorsitz
87. Vorsitz	88. Vorsitz
89. Vorsitz	90. Vorsitz
91. Vorsitz	92. Vorsitz
93. Vorsitz	94. Vorsitz
95. Vorsitz	96. Vorsitz
97. Vorsitz	98. Vorsitz
99. Vorsitz	100. Vorsitz

problemer. Det vil fortsatt være store utfordringer knyttet til tyngre brukere av sosialtjenesten, de som trenger kompetanseheving, arbeidstrening og behandling i helse- og sosialtjenesten før de er klar for arbeidsmarkedet. Store grupper av rus og psykiatriklienter, de som ikke fanges opp av den ordinære helsetjeneste, mistilpassede flyktninger og sosialt mistilpassede uten diagnose, vil etter fylkesmannens vurdering fortsatt i hovedsak være avhengig av sosialtjenestens ressurser.

Et nærmere samarbeid mellom etatene er en forutsetning for å styrke utviklingsarbeidet i kommunene og for å rehabilitere brukere med tunge og sammensatte behov. Disse må også få bistand og bedre støtte gjennom en samordning og ikke "bli igjen" i det kommunale hjelpeapparat hvor ressursene mange ganger ikke strekker til.

Utvalget synes å legge vekt på at det er en vesentlig forskjell på å drive profesjonelt sosialt arbeid og å fokusere på kompetansebehov og arbeidstrening. En viktig del av det sosiale arbeidet er å fokusere på arbeidstrening og å finne løsninger for å få brukeren i arbeid. Dette er en viktig del av det forsøksarbeid som drives i kommunene i dag. Sosialtjenesten og profesjonelt sosialt arbeid kan ikke, slik utvalget beskriver, skille mellom "å konsentrere seg om sosialt arbeid og å fokusere på arbeidsretting", dette er to sider av samme sak.

Fylkesmannen følger utvalget et langt stykke på veien når det gjelder utvalgets holdning i at staten ikke skal overta sosialhjelpen, slik dette er skissert i et av utvalgets fremlegg. Det kan være en fare for at dette over tid vil kunne utvikle seg til en trygdeordning med statlige satser og et statlig regelverk på linje med allerede eksisterende statlige ordninger. Fylkesmannen ser ikke dette som noen heldig løsning.

Fylkesmannen ser også at det kan være en utfordring at den forvaltningsmessige avstanden mellom saksbehandlere og økonomisk ansvar øker. Dette kan føre til at sosialhjelpen får en mer varig karakter, og vil kunne utvikle seg til en slags permanent rettighet. I en del tilfelle kan dette svekke arbeidslinjen og den aktive oppfølgingen.

På den andre siden har mange kommuner lite ressurser til en aktiv oppfølging av sosialklientene. Dette gjelder både i forhold til arbeidsmarkedsrelaterte aktiviteter og ren kontroll med at sosialhjelpen faktisk er berettiget. Mangel på samarbeid og samspill mellom kommuner og eks. Aetat legger til rette for sosialhjelpkarriere særlig for en del yngre brukere.

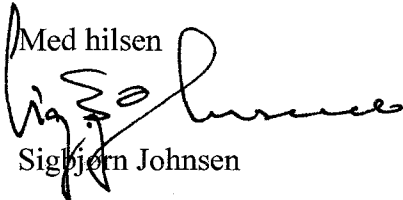
Derfor må trygd, Aetat og sosialkontoret både vite om hverandre og om hverandres brukere. Derfor blir kanskje det viktigste å "bryte ned" skillene mellom kommunale og statlige saksbehandlere og ikke minst at personvernet blir uoverstigelig hinder for samarbeid og samordning. Statlige ansatte må kunne utføre kommunale oppgaver og omvendt.

Fylkesmannen vil derfor peke på at det finnes løsninger hvor samarbeidet blir så tett og ansvaret likevel ikke forskyves - slik som SATS-forsøket er utformet i Løten kommune i Hedmark. Løten kommune har opprettet et velferdskontor gjennom å slå sammen trygdekontor og sosialkontor. Aetat er i tillegg nært tilknyttet i kontorfellesskap med to medarbeidere og IT-tilknytning. Kommunen har fortsatt ansvaret for den økonomiske sosialhjelpen, men har delegert avgjørelsene til det nye velferdskontoret. Velferdskontoret administrerer og effektuerer alle vedtak og tar imot henvendelser gjennom et felles servicekontor, og saksbehandler alle saker for alle brukere. Dette gjør at det ikke er noe skille for brukerne av tjenestene. Dette krever et fleksibelt delegeringssystem, IT-system og bemanningssystem til brukernes beste. Samtidig ivaretar dette systemet sikkerheten ved

at kontakt og nærhet vil forebygge misbruk, at bruker får en eller to samarbeidende saksbehandlere, og det kan raskt dannes kompetanseteam mellom etatene for de som trenger dette. Nærheten i en felles administrasjon gjør at kommunale sosialhjelpmidler brukes effektivt og ytelsene til brukeren går gjennom ett utbetalingssystem. Brukerne får reelt en dør og en skranke å forholde seg til. Dette betyr at alle de forventede fordeler for brukeren blir oppfylt, og utfordringen for å få dette til ligger i det administrative system i samarbeide mellom staten og kommunen.

Dette forsøket som har pågått i full skala i 2004, har inntil nå gitt større effektivitet, bedre samhandling og samarbeid mellom etatene, reduserte sosialhjelpsytelser og redusert og sannsynligvis fjernet mulighetene for misbruk og dobbeltutbetalinger.

Fylkesmannen i Hedmark finner derfor at muligheten for å finne gode løsninger både for bruker og det administrative system er tilstede ved at statlige etater omorganiseres og samordnes. Samtidig pålegges kommunene å samarbeide og samordne seg med en ny inntekts- og arbeidsetat i kommunene. Fylkesmannen tror ikke det er tilstrekkelig med et ønske om samarbeid. Samarbeidet mellom den nye statlige etat for inntekt og arbeid og kommunene må fastlegges gjennom politiske vedtak, og konkret følges både gjennom bevilgninger og nødvendige institusjonelle endringer.

Med hilsen

Sigbjørn Johnsen

Trond Lutnæs
Fylkeslege

Kopi: Fylkesmennene